

Братя Грим

Раницата, шапчицата и
рогчето

Имало едно време трима братя, които били толкова бедни, че нямали какво да ядат. Затова решили да тръгнат по широкия свят и да търсят щастието си.

Вървели дълго, прекосили гори и полета, но никъде не срещнали щастието. И ето че един ден стигнали до огромна планина, цялата от сребро. Най-големият брат казал:

– Намерих най-сетне желаното щастие и повече нищо не искам. – Взел сребро, колкото можел да носи, и тръгнал към дома.

Но другите двама изобщо не се докоснали до сребърната планина, тъй като това не им било достатъчно, и продължили пътя си. Вървели няколко дни и стигнали до една планина, която била цялата от злато. Средният брат спрял и започнал да се колебае.

– Какво да направя? Да си взема ли от златото, или да продължа да търся щастието?

Накрая решил да напълни джобовете си със злато и да се върне вкъщи. Тогава най-малкият брат казал:

– Не искам нито сребро, нито злато. Може би ме очаква нещо похубаво.

И отново тръгнал на път. Вървял три дни и три нощи и стигнал до една безкрайна гора – докъдето стигал погледът, не се виждало нищо друго освен дървета. „Поне да имаше нещо за ядене“ – помислил си най-малкият брат. В този миг до него се появила маса, отрупана с всякакви лакомства. Седнал той, хапнал и пийнал до насита, а после си казал: „Ще бъде жалко, ако хубавата покривка остане и се похаби в гората“. Сгънал покривката старателно и я сложил в джоба си. После отново продължил пътя си и вечерта, когато огладнял, извадил покривката и казал:

– Искам пак да се покриеш с хубави ястия!

След миг върху покривката се появили блюда с най-вкусни гозби.

– Ти, покривчице, ще ми бъдеш по-скъпа и от среброто, и от златото! – възкликнал радостно момъкът, защото разбрал, че покривката е възшебна. Сгънал я внимателно, прибрал я в джоба си и тръгнал към къщи.

Вървял, вървял и срещнал един конник, въоръжен до зъби. Конникът го погледнал свирепо и казал:

– Дай ми веднага нещо за ядене!

Момъкът отговорил:

– Щом си гладен, на драго сърце ще споделя с теб храната си.

Извадил покривчицата, постлал я на земята и казал:

– Сложи, покривчице!

Върху нея веднага се появили блюда с топло печено и варено месо. Конникът гледал втрещено, но не чакал да го канят втори път. Слязъл от коня и започнал лакомо да яде. След като изяли всичко, конникът казал:

– Имам нужда точно от такова нещо – ще има какво да ям по време на дългите походи. Затова ти предлагам замяна. На седлото виси раница, която е стара и неугледна, но има чудодейна сила. Ако я тупнеш по едната страна, от нея ще изскочат сто хиляди войници – пехотинци и конници. Ако я тупнеш по другата страна, ще изскочат музиканти. Ако ми отстъпиш покривчицата, ще ти дам раницата.

– Добре – съгласил се момъкът. Дал покривката на конника, откачил раницата от седлото, метнал я през рамо и си тръгнал.

Като повървял малко, решил да провери чудодейната сила на раницата и я тупнал от едната страна. Веднага пред него се строили сто хиляди войници – пехотинци и конници – а техният предводител казал:

– Какво ще заповяда моят господар?

– Догонете с най-голяма бързина конника и вземете обратно моята покривчица!

Войниците се обърнали кръгом и скоро донесли покривчицата. После момъкът им заповядал да се приберат в раницата.

След като вървял няколко дни, той видял, че срещу него идва друг конник. Той също бил въоръжен и като първия поискал нещо за ядене. Момъкът постлал отново покривчицата, поканил конника и двамата седнали да ядат. Когато се нахранили, конникът казал:

– На седлото ми виси стара скъсана шапчица, която има чудодейно свойство. Ако човек я сложи и я завърти на главата си, започват да гърмят топове и правят всичко на пух и прах. Ще ти я дам в замяна на твоята покривчица.

– Съгласен съм – отговорил момъкът. Взел шапчицата, сложил я на главата си и му дал покривчицата.

Но като повървял малко, тупнал раницата от едната страна, войниците излезли и той им заповядал да вземат покривчицата от конника.

Не минало много време и момъкът срещнал трети конник, който също като другите двама поискал нещо за ядене. Той го поканил да хапнат заедно от вълшебната покривчица и ястията толкова се усладили на конника, че накрая поискал да вземе покривчицата и предложил на момъка в замяна едно рогче, което също имало чудодейна сила. Щом човек свирнел с него, веднага се сривали всички зидове и укрепления. Момъкът се съгласил и взел рогчето, а после изпратил войниците да

догонят конника и да вземат обратно покривчицата.

– Сега – казал си той – съм богат човек и е време да се завърна вкъщи.

Пристигнал благополучно у дома и видял, че братята му са построили хубава къща от злато и сребро. Влязъл вътре, но понеже дрехите му били доста изпокъсани от дългото пътешествие, носел на главата си мръсна шапчица, а на гърба му висяла стара раница, братята му се учудили, че се връща толкова беден след такова дълго скиталчество. Съжалили го и му дали част от своето богатство. Той обаче им казал:

– Мили братя, ако не сте прекалено горди и не ме презирате, искам да ви поканя да похапнете с мен, за да отпразнуваме нашата среща.

– Нима ще пропиелееш всичко, което ти дадохме? – попитали те.

Но тъй като момъкът ги молел все по-настойчиво, накрая те се съгласили. Седнали около масата, ала понеже на нея нямало никакви блюда, започнали да гледат с недоумение. Тогава момъкът извадил покривчицата, постлал я, изрекъл нужните думи и само за миг върху масата се появили прекрасни ястия и вина.

– Я виж – извикали братята, – каква била работата! Ти не си бил толкова беден!

После хапнали и пийнали до насита. Момъкът взел раницата, тупнал я и веднага изскочили музиканти, които пеели и свирели прекрасно. След това момъкът тупнал раницата от другата страна – излезли войниците и той им заповядал да стрелят с пушките си при всяка наздравница. Гърмежите обаче били толкова силни, че се чули чак в царския дворец. Царят помислил, че нахлуват неприятели и изпратил един от своите стражи да разузнае какъв е този шум. Като разбрал, че тримата братя празнуват, той заповядал да приготвят каляската, защото искал да види с очите си празненството. Малко бил ядосан, тъй като не обичал обикновени люде да командват войници, но когато пристигнал, веселбата толкова му харесала, че веднага се развеселил. Всички заедно хапнали от вкусните ястия, пийнали от великолепните вина, а щом някое блюдо останело празно, на негово място веднага идвало пълно. А виното в каните изобщо не свършвало. Царят гледал, гледал и накрая решил да вземе вълшебната покривчица, като в замяна предложил на момъка много земи и съкровища. Ала момъкът не се съгласил да даде покривчицата за всички съкровища на света. Тогава царят казал:

– Ако не ми я дадеш доброволно, ще ти я взема насила.

Дръпнал покривчицата от масата, качил се в каляската и заповядал на кочияша да кара толкова бързо, че изпод копитата на конете

започнали да хвърчат искри. Като пристигнал в двореца, разпоредил да заключат всички врати и да не пускат никого. Скоро обаче момъкът пристигнал. Ала стражите не само че не го пунали да влезе, но му ударили и десет тояги по гърба. Той се разгневил, тупнал раницата от едната страна и стоте хиляди войници се строили пред него. Заповядал им да обкръжат двореца. В това време царят изпратил няколко дружини, за да изгонят натрапниците, но войниците ги разгромили напълно. Като узнал това, царят извикал:

– Ще се справим с този скитник!

На другия ден изпратил срещу момъка многобройна войска, но и тя не могла да се справи, защото момъкът завъртял един-два пъти шапчицата си и тогава изскочили топовете, които направили царската войска на пух и прах.

– Няма да склуча мир, докато царят не ми даде дъщеря си за жена! – извикал момъкът, а след това изпратил един от войниците да съобщи на царя условията си.

– Нямам друг изход, освен да се подчиня – казал царят на дъщеря си. – Ако искам да има мир и да запазя короната си, ще трябва да се омъжиш за него.

Така и станало. Момъкът се оженил за царската дъщеря и си взел покривчицата. Царят не можел да си намери място от яд, но още по-недоволна била принцесата, че се е омъжила за прост човек, който носел скъсана шапчица на главата си и стара раница на гърба си. Много искала да се отърве от него и непрекъснато мислела как да направи това. Изведнъж се сетила. „Да не би силата му да е скрита в раницата?“ – помислила си тя. Тогава решила да бъде нежна и мила със своя съпруг, а когато разбрала, че той ѝ вярва, му казала:

– Защо не махнеш от гърба си тази стара и грозна раница? Толкова лошо изглеждаш с нея, че се срамувам от теб.

– Мила моя – отговорил той, – тази раница е най-голямото ми съкровище; докато е у мен, не ме е страх от нищо. – И разказал на жена си за чудодейната сила на раницата.

Тогава царската дъщеря се престорила, че иска да го целуне, обвила с ръце шията му и бързо свалила раницата от гърба му. Избягала с нея и щом останала сама, тупнала раницата по едната страна и заповядала на войниците да хванат господаря си и да го изхвърлят от двореца. Те се подчинили, а коварната принцеса изпратила още войници, за да го изгонят извън пределите на царството.

За щастие шапчицата била на главата на момъка. Той я завъртял и

топовете веднага започнали да обстрелват двореца. Царската дъщеря била принудена да моли за милост. Момъкът се трогнал от молбите ѝ и ѝ простил. Но младата царица отново се престорила, че обича своя съпруг и бързо го омаяла. Той ѝ доверил тайната на шапчицата, а тя това чакала. Една нощ, докато мъжът ѝ спял, тя откраднала шапчицата и заповядала да го изхвърлят от двореца.

Ала все още рогчето било у него. В гнева си той засвирил с всички сили. В същия миг дворецът рухнал и затрупал царя и царската дъщеря. И понеже вече нямало кой да му се противопостави, момъкът се провъзгласил за цар.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm

Von der Serviette, dem Tornister, dem Kanonenhütlein und dem Horn

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки

Превод – Димитър Стоев

Илюстрации – Антония Дончева

Редактор – Петя Дочева

Технически редактор – Иван Додов

Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2494>]